

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«харківський політехнічний інститут»

І. А. Чекмасова, В. А. Мітенко

МИТНА СПРАВА

Навчальний посібник
для студентів спеціальностей
«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»
та «Оподаткування»

Рекомендовано вченою радою НТУ «ХПІ»

Харків
НТУ «ХПІ»
2017

УДК 351.713 +336.24 (477X075.8)

ББК 65.9(4УКР)843-18я73

Ч37

Рецензенти:

Т. В. Шталь, д-р екон наук, проф кафедри міжнародної економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Харківського Національного економічного університету ім. С. Кузнеця;

І. А. Зінченко, канд. юр. наук, доцент кафедри кримінального права Національного університету "Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого"

Рекомендовано вченою радою Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» як навчальний посібник для студентів спеціальностей «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» та «Оподаткування», протокол № 6 від 07.07.2017 р.

Чекмасова І. А.

Ч37 Митна справа : навч. посіб. / І. А. Чекмасова, В. А. Міщенко. - Харків : НТУ «ХПІ». 2017. - 220 с.

ISBN 978-617-05-0248-3

Наведено основні історичні відомості щодо становлення та розвитку митної справи в Україні. Згідно з положеннями чинного законодавства України висвітлено питання тарифного та нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, відображено технології митного контролю та оформлення товарів, які переміщуються через митний кордон України. Наочно подано зміст і порядок заповнення вантажної митної декларації.

Призначено для студентів спеціальностей «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» та «Оподаткування» і (фахівців у галузі митної справи та зовнішньоекономічної діяльності, а також підприємців, які здійснюють імпорتنі та експортні операції.

Лл. 37. Табл. 35. Бібліогр.: 33 назви.

УДК 351.713+336.24(477X075.8)
ББК 65.9(4УКР)843-18я73

ISBN 978-617-05-0248-3

© І. А. Чекмасова, В. А. Міщенко, 2017

ЗМІСТ

Вступ	3
РОЗДІЛ I. ІСТОРІЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ МИТНОЇ СПРАВИ В УКРАЇНІ	4
Глава 1. Історія та зміст митної справи в Україні	4
1.1. Історія становлення та розвитку митної справи в Україні	4
1.2. Зміст митної справи в Україні	6
1.3. Правове забезпечення митної справи в Україні	8
<i>Контрольні питання</i>	10
<i>Контрольні тести</i>	11
Глава 2. Структура митної системи України та технологія митного контролю	19
2.1. Призначення, завдання і функції митної справи в Україні	19
2.2. Характеристика основних елементів митної інфраструктури України	23
2.3. Типова технологічна схема митного контролю та оформлення при переміщенні товарів через митний кордон України автомобільним транспортом	26
2.4. Способи забезпечення сплати митних платежів	30
<i>Контрольні питання</i>	32
<i>Завдання</i>	34
РОЗДІЛ II. ТАРИФНЕ І НЕТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	37
Глава 3. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД) у системі митного регулювання України	37
3.1. Сутність і призначення УКТ ЗЕД	37
3.2. Основи побудови та структура УКТ ЗЕД	39
3.3. Класифікація і кодування товарів	43
<i>Контрольні питання</i>	47
<i>Контрольні тести</i>	48
<i>Завдання</i>	55
Глава 4. Тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	59
4.1. Зміст і структура митного тарифу України	59
4.2. Тарифні преференції	62

4.3. Країна походження товару	64
<i>Контрольні питання</i>	68
<i>Контрольні тести</i>	69
<i>Завдання</i>	77
Глава 5. Нетарифне регулювання зовнішньої торгівлі в Україні	83
5.1. Загальна характеристика методів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності	83
5.2. Економічні заходи нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності	86
5.3. Адміністративні заходи нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності	87
<i>Контрольні питання</i>	90
<i>Завдання</i>	90
РОЗДІЛ III. ОПОДАТКУВАННЯ	
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ В УКРАЇНІ	92
Глава 6. Міжнародні правила тлумачення торгових термінів (INCOTERMS-2010)	92
6.1 Загальна характеристика правил INCOTERMS	92
6.2 Термінологія і структура INCOTERMS-2010	95
6.3 Класифікація характеристика INCOTERMS-2010	96
<i>Контрольні питання.</i>	100
<i>Контрольні тести</i>	101
<i>Завдання</i>	108
Глава 7. Митна вартість товарів	113
7.1 Поняття та визначення митної вартості товарів. Економічний зміст митної вартості товарів.	113
7.2. Визначення митної вартості товарів, які імпортуються в Україну	115
7.3 Основний метод визначення митної вартості товарів, які імпортуються в Україну	116
7.4. Другорядні методи визначення митної вартості товарів, які імпортуються в Україну	119
<i>Контрольні питання</i>	125
<i>Контрольні тести</i>	126
<i>Завдання</i>	132

Глава 8. Митні платежі	141
8.1. Загальна характеристика митних платежів	141
8.2. Особливості, порядок нарахування та сплати митних платежів	143
<i>Контрольні питання</i>	145
<i>Контрольні тести</i>	146
<i>Завдання</i>	156
Глава 9. Митне декларування та оформлення товарів із застосуванням митної декларації	161
9.1. Митне декларування і оформлення	161
9.2. Поняття, форми і види митних декларацій	164
9.3. Зміст і порядок заповнення митної декларації	167
<i>Контрольні питання</i>	182
<i>Завдання</i>	183
Відповіді та рішення	187
Глосарій	196
Список джерел інформації	210
Додатки	213